

“Niemand kan in zijn eentje het hele speelveld overzien”

Het ministerie van LVVN, keuringsdiensten en bedrijfsleven hechten sterk aan onderlinge afstemming om hiermee zo goed mogelijk de Nederlandse belangen te vertegenwoordigen in de Europese Unie. Zeker nu er weer een nieuwe verordening aan komt.

In juli 2023 publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor herziening van de bestaande Europese verkeersrichtlijnen voor plantaardig teeltmateriaal. Deze worden, met uitzondering van sierteelt, samengevoegd tot één nieuwe verordening; de PRM (Plant Reproductive Material Regulation). Dat vraagt om duwen en trekken, soms zit het mee en soms zit het tegen. Het vraagt vooral om een goede Nederlandse samenwerking. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) stelde een visie op om het standpunt van Nederland te bepalen. Deze visie keurde de Tweede Kamer goed. Het vormt daarmee het kader om mee te werken voor Daniëlle Kroes en Marien Valstar, die vanuit LVVN Nederland vertegenwoordigen.

“In september 2023 startten de Raadwerkgroepen in Brussel waar de lidstaten hun standpunten bespreken, vertelt Daniëlle Kroes. “Elke lidstaat stuurt deskundigen om hun visie op het voorstel van de Commissie te geven. In deze fase zijn er geen onderhandelingen, maar delen we de eerste reacties. Daarna begint het echte onderhandelen, om tot standpunten van de Raad te komen. Vervolgens start de zogenaamde trilog, waarbij de Commissie, de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement samen on-

Daniëlle Kroes, LVVN

derhandelen om tot een definitieve verordening komen.”

Goede samenwerking en afstemmen zijn belangrijk

De nieuwe verordening houdt een herziening in van tien bestaande richtlijnen. De uitvoering hiervan ligt bij de keuringsdiensten, zoals NAK en Naktuinbouw. Het ministerie zoekt actief de samenwerking met deze diensten en daarnaast met brancheorganisatie Plantum. Dit om te zorgen dat de regels goed aansluiten op de praktijk. Ook de Raad voor plantensoorten brengt, als formele registratieautoriteit, kennis in waar nodig.

Daniel Ende, senior beleidsspecialist duurzaamheid van brancheorganisatie Plantum, merkt op dat in veel andere EU-lidstaten de brancheorganisaties op grotere afstand staan van de overheid. “De samenwerking hier is heel waardevol, omdat niemand in zijn eentje het hele speelveld kan overzien. Wij mogen meedenken en dat is heel waardevol, zowel voor LVVN als ook voor de sector.” “Het is ook best lastig”, gaat Ende verder, “Elk van de 27 lidstaten heeft zijn eigen kijk op landbouw. Als het gaat over fruit dan denken ze in bijvoorbeeld Griekenland aan olijven, in Spanje aan sinaasappels en in Polen aan appels en peren. Om dan tot één Europees beleid te komen dat voor iedereen werkt, is niet gemakkelijk.”

Daarvoor moet je goed afstemmen en samenwerken. “Alle 80 artikelen van het voorstel nemen we met elkaar door. Er kunnen natuurlijk verschillen ontstaan in de visie van het ministerie en de keuringsdiensten”, vertelt Kroes. “Wanneer dat gebeurt, moet het minis-

Daniël Ende, Plantum

terie uiteindelijk knopen doorhakken en prioriteiten stellen. Hoewel dit soms tot spanningen leidt, zorgt dit wel voor een beter beleid. Niet alles wat Nederland wil, lukt. Uiteindelijk ben je één van de 27 lidstaten en heb je niet alles in de hand. Goede samenwerking en voorbereiding met elkaar is dan essentieel. En zelfs dan zit het soms mee en soms tegen.” De keuringsdiensten en Plantum vinden dat LVVN goed de nuances vanuit NAK en Naktuinbouw moet zien, om die mee te nemen naar Brussel.

Focus op duurzaamheid

Een belangrijk thema binnen de nieuwe verordening is duurzaamheid. De Commissie wil meer nadruk leggen op duurzaamheidscriteria, vooral in het gebruikswaardeonderzoek voor groente- en fruitgewassen. Nederland is niet per se tegen duurzaamheid, maar vindt dat er in het huidige systeem al veel aandacht voor duurzaamheid is. Het uitbreiden van deze criteria naar groenten en fruit zou volgens Nederland niet bijdragen aan meer diversiteit of duurzaamheid. Daniel Ende: “Hoewel dit voor grote gewassen als tomaten en paprika's te overzien is, kunnen kleinere gewassen zoals boerenkool of schorseneren daar veel last van hebben. Je wil juist meer rassen op de markt brengen om biodiversiteit te stimuleren, dat is óók een vorm van duurzaamheid. De vraag is dus: wat kan wél? Dit zonder dat het leidt tot extra bureaucratie en lasten voor bedrijven.”

Invloed in Brussel

“Hoewel Nederland maar één van de 27 lidstaten is, is onze inbreng belangrijk. Nederland heeft een belangrijke rol in de Europese landbouw door

Marian Folkers en Marco Hoffman, Naktuinbouw

onze positie als hub voor productie, import en export van plantmateriaal. Dit zorgt ervoor dat ‘Brussel’ goed naar ons luistert. Nederland werkt transparant en deelt haar kennis graag met andere lidstaten”, vertelt Daniëlle Kroes.

“We werken bewust aan het opbouwen van een netwerk”, zegt Marjan Folkers van Naktuinbouw. “Juist de contacten buiten de commissievergaderingen om zijn voor ons belangrijk. Door regelmatig aanwezig te zijn in Brussel kunnen we goed inspelen op de discussies en standpunten van andere lidstaten.”

De keuringsdiensten zorgen voor technische ondersteuning tijdens de onderhandelingen in Brussel. Marco Hoffman, beleidsadviseur bij Naktuin-

bouw, legt uit: “Wij zijn zelf aanwezig tijdens de vergaderingen om advies te geven, vooral als het technisch wordt. We staan bekend als een land met veel kennis, bijvoorbeeld over fytosanitaire inspecties en het DUS-onderzoek. Dit zorgt ervoor dat Nederland sterk staat in de onderhandelingen en brede steun kan creëren voor haar standpunten. Onze kennis is dus van groot belang. Doordat we direct kunnen reageren via LVVN, hebben we ook meer impact. Ik zie bijvoorbeeld ook landen waarbij er één vertegenwoordiger aanwezig is met een standpunt op papier. Ze krijgen exact mee wat ze wel en niet mogen zeggen. Je speelruimte en inbreng is daarmee veel kleiner.”

V.I.n.r. Daniël Ende (Plantum), Laura van Bezouwen (NAK), Marien Valstar (LVVN), Ad Toussaint (NAK), Marjan Folkers (Naktuinbouw), Marco Hoffman (Naktuinbouw) en Daniëlle Kroes (LVVN).